

Nr 244.

Av herr **Sköld m. fl.**, om befrielse för länsassessorn *A. Adler m. fl.* från viss dem ålagd återbetalningsskyldighet.

Efter granskning av Malmöhus läns kassaredogörelser för åren 1920 och 1921 anmärktes inom Riksräkenskapsverket, att till nedannämnda kontrolltjänstemän vid sockerfabriker och brännvinsbrännerier inom länet utbetalts dyrtidstillägg å belopp, som från deras under åren 1919—1921 intjanta arvoden avdragits såsom ersättning till tillverkare för kost och bostad åt kontrolltjänstemännen. Då dessa icke varit berättigade till dyrtidstillägg å berörda avdragna belopp, anmärktes vad i sådant avseende obehörigen utgivits till ersättande. Anmärkningarna avsågo ett sammanlagt belopp av 36,083:78 kr., varav emellertid vissa kontrolltjänstemän vid anmärkningarnas delgivning med dem omedelbart till statsverket inbetalade 2,173:26 kr. Av resterande beloppet 33,910:52 kr. skulle ifrågavarande kontrolltjänstemän hava att återbetala följande belopp, nämligen Bengt Ahnfelt 182 kronor 5 öre, J. Andersson 1,070 kronor 58 öre, N. Andersson 743 kronor 16 öre, Chr. Appelgren 123 kronor 52 öre, Edv. Balcker 218 kronor 33 öre, Peter Bergh 694 kronor 71 öre, P. V. Bergman 19 kronor 3 öre, Olof Bengtsson 200 kronor 75 öre, P. Bengtsson 308 kronor 32 öre, Carl Billing 64 kronor 64 öre, A. Bjerkén 284 kronor 65 öre, B. O. Bogren 355 kronor 26 öre, Ragnar Borg 255 kronor 74 öre, Carl Brandberg 281 kronor 76 öre, W. J. Broberg 467 kronor 76 öre, K. O. B. Bursie 27 kronor 7 öre, P. Carlson 72 kronor 94 öre, Lars Christensson 84 kronor, E. G:son Crafoord 367 kronor 72 öre, Olander Dyberg 776 kronor 27 öre, Emanuel Ekelund 396 kronor 48 öre, A. G. Ekestam 247 kronor 84 öre, A. Ekstrand 540 kronor 59 öre, E. H. Ellerth 86 kronor 72 öre, Oscar Frick 456 kronor 62 öre, A. P. Fritz 680 kronor 35 öre, C. Gagnér 715 kronor 16 öre, N. Granath 186 kronor 48 öre, P. Gustafsson 780 kronor 28 öre, G. G. Gädde 58 kronor 17 öre, Th. G. Hallberg 187 kronor 44 öre, Anders Hallqvist 341 kronor 72 öre, Herman Hellberg 186 kronor 76 öre, Lars Helmstein 139 kronor 18 öre, M. Hobro 16 kronor 86 öre, J. Holmström 174 kronor 12 öre, Chr. Håkansson 125 kronor 55 öre, P. Ifvarsson 468 kronor 41 öre, J. E. Johansson 36 kronor 80 öre, H. Johnsson 70 kronor 56 öre, N. Johnsson 83 kronor 56 öre, S. Johnsson 799 kronor 57 öre, L. Jönsson 313 kronor 19 öre, M. Jönsson 187 kronor 44 öre, O. Jönsson 866 kronor 56 öre, M. af Klinteberg 28 kronor 16 öre, Ernst Kullberg 549 kronor 76 öre, Carl Fr. Landgren 613 kronor 31 öre, P. Landin 840 kronor 88 öre, L. Larsson 861 kronor 93 öre, O. Larsson 128 kronor 78 öre, J. G. W. Lemchen 683 kronor 16 öre, Oscar Liljebladh 751

Anmärkning
mot Malmö-
hus läns
kassaredo-
görelser.

kronor 28 öre, G. Lilliecrona 318 kronor 70 öre, Ragnar Lindström 810 kronor 36 öre, O. Lineau 140 kronor 16 öre, John Ljunggren 200 kronor 92 öre, Nils Ljungman 36 kronor 48 öre, C. M. Lundgren 291 kronor 25 öre, E. Lundgren 243 kronor 32 öre, J. Malmgren 191 kronor 52 öre, O. Mattsson 280 kronor 64 öre, R. Mårtensson 341 kronor 29 öre, A. Nilsson 21 kronor 12 öre, N. Nilsson 409 kronor 41 öre, O. F. Nilsson 334 kronor 2 öre, P. Nilsson 182 kronor 5 öre, Th. Nilsson 111 kronor 89 öre, A. Nyberg 140 kronor 16 öre, N. Fr. Nybergh 496 kronor 48 öre, H. Olbers 190 kronor 72 öre, N. Olofsson 610 kronor 9 öre, J. Olsson 848 kronor 3 öre, Janne Olsson 182 kronor 8 öre, Sven Pehrsson 103 kronor 50 öre, H. Persson 309 kronor 60 öre, J. E. Persson 70 kronor 26 öre, Pehr Pålsson 219 kronor 33 öre, F. Raab 158 kronor 9 öre, Emil Rehnberg 41 kronor 60 öre, P. Rosdahl 141 kronor 60 öre, C. J. E. Rosenblad 700 kronor 9 öre, N. A. Rosenqvist 292 kronor 19 öre, Henrik Rossborg 304 kronor 46 öre, Aug. Rundqvist 391 kronor 21 öre, J. Schöldstein 352 kronor 46 öre, O. Sjöholm 837 kronor 20 öre, Olof Sjöholm 133 kronor 4 öre, N. A. Sjölin 196 kronor 31 öre, Nils Sjören 72 kronor 50 öre, Henrik Sjöstedt 33 kronor 12 öre, Stellan Sjöstedt 190 kronor 72 öre, F. Spendrup 739 kronor 18 öre, Johannes Stjernqvist 37 kronor 76 öre, M. Sundberg 135 kronor 72 öre, Joh. Magn. Svensson 237 kronor 27 öre, M. Tornberg 285 kronor 10 öre, Alfred Wahlstedt 747 kronor 72 öre, A. S. G. Wiebe 272 kronor 72 öre, Joh. Wiebe 364 kronor 22 öre, Oscar Wiebe 28 kronor 80 öre, E. O. Wilde 70 kronor 56 öre, J. E. Vinstedt 110 kronor 54 öre, Gustaf Voss 251 kronor 7 öre, Iwar Wåhlin 163 kronor 47 öre, August Zinn 182 kronor 24 öre, O. Ahman 53 kronor och Wilh. Åkerman 65 kronor 22 öre.

Förklaringar
över anmärk-
ningarna.

Tillförordnade landskamreraren A. Adler, T. Thege och Sven Wiegert, vilka såsom redogörare i anledning härav anmodades till statsverket inbetala ifrågasvarande belopp, tillhoppa 33,910 kronor 52 öre, därav Adler 18,277 kronor 41 öre, Thege 10,086 kronor 65 öre och Wiegert 5,546 kronor 46 öre, bestredo i avgivna förklaringar kravet och anförde därvid.

Enligt 1893 års förordning om sockerbeskattningen var tillverkaren skyldig att kostnadsfritt upplåta boningsrum åt kontrollörerna ävensom att åt den kontrollör, som så önskade, anskaffa lämplig kost mot en ersättning av en krona om dagen. Kontrollören uppbar då fullt arvode av staten och hade själv att hos tillverkaren erlagga betalning för kosten. Genom ändrad lagstiftning av år 1905 föreskrevs, att ifrågasvarande ersättningsbelopp skulle avdragas från det vederbörande tillkommande arvode och tillhandahållas tillverkaren genom Kungl. Maj:ts Befallningshavande. Vad som genom denna föreskrivna åtgärd avsetts, torde i främsta rummet hava syftat på ett förebyggande därav att kontrollören hade privata ekonomiska mellanhavanden med tillverkaren, varigenom fall kunde tänkas inträffa, då kontrollen skulle därpå bli lidande. Alltjämt måste man därför utgå ifrån, att kontrollören i själva verket åtnjuter hela arvodet oavkortat och därav utbetalar till tillverkaren ersättning för kost och logi, fast denna senare utbetalning av ovan anført skäl *förmedlas* av Kungl. Maj:ts Befallningshavande.

Men även andra synpunkter kunde anläggas på sakförhållandet. Med vad

rätt skulle staten anses kunna göra vinst på det förhållandet att tillverkaren tillhandahölle kost och logi? I det fall då kontrollören icke anlidade tillverkaren utan själv skaffade sig kost och logi, utginge dyrtidstillägg, beräknat å hela arvodet, men då tillverkaren trädde emellan med tillhandahållandet av dessa naturaförmåner och härför erhöle bestämd ersättning, skulle enligt Riksräkenskapsverkets åsikt dyrtidstillägget bliva mindre, ehuru staten finge åt sig utfört alldeles samma kontrollarbete i de båda fallen. Därest det hade gällt naturaförmåner, som staten själv tillhandahölle, kunde det givetvis försvaras att dyrtidstillägget i sådant fall bleve lägre, om nämligen staten icke satt det *beräknade* värdet av naturaförmånerna i ett rätt förhållande till det *verkliga* värdet, utan upptagit detta lägre. Men nu vore det icke staten utan tillverkaren, som tillhandahölle naturaförmånerna. Ansåge man att dessa vore värderade för lågt, borde rättvisligen tillverkaren — och alldeles icke staten — bekomma den del av dyrtidstillägget, som hänförde sig till och vore beräknad å värdet av naturaförmånerna. Men härom finnes ingen föreskrift, varför man måste utgå ifrån, att tillverkaren finge full gottgörelse genom de i sockerbeskattningsförordningen angivna ersättningsbeloppen. Faktum vore, att ersättningen för kost genom lagstiftning år 1917 höjts från en krona till en krona 50 öre eller alltså med 50 procent.

Vid de sålunda avgivna förklaringarna ansåg Riksräkenskapsverket sig icke kunna fästa avseende utan lät mot redogörarna anställa talan hos Kungl. Kamrarrätten med yrkande att redogörarna måtte åläggas till statsverket inleverera anmärkta beloppen.

Utslag i
kammar-
rätten.

I utslag den 10 oktober 1922 yttrade Kungl. Kamrarrätten, att som den omständigheten, att tillverkare på därom av vederbörande gjord tillsägelse i enlighet med föreskrifterna i 25 § 5 mom. av förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker samt 21 § 1 mom. av förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin tillhandahållit ifrågavarande kontrollörer kost eller kost och bostad mot viss ersättning, som av länsstyrelsen avdragits å kontrollörsarvodena, icke kunde anses innebära, att de sålunda avdragna beloppen icke skulle ingå i kontrollörernas kontanta avlöning, alltså och då vid sådant förhållande kontrollörerna jämlikt de under ifrågavarande år gällande författningarna angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst varit berättigade att åtnjuta dyrtidstillägg jämväl å de sålunda från arvodena avdragna beloppen, samt det icke ens påståtts, att dyrtidstilläggen, efter sådan grund uträknade, utbetalts med högre belopp än som vederbort, funne Kamrarrätten skäligt lämna Riksräkenskapsverkets yrkande utan bifall.

Över detta utslag besvarede sig Riksräkenskapsverket hos Kungl. Maj:t under yrkande om bifall till sin talan. Vid besvärens kommunikering med kontrolltjänstemännen avgåvo dessa en gemensam till Kungl. Maj:t ställd inlaga, därvid de anförde följande.

Förklaringar
över besvär
hos Kungl.
Maj:t.

»Jämlikt nådiga förordningen angående beskattning av socker den 11 oktober 1907 § 25 mom. 5, sådant detta lagrum lyder enligt förordningen den 19 juni 1917, har tillverkaren att åt kontrolltjänsteman, som så önskar, uppläta

boningsrum och kost mot en ersättning av en krona för rummet och en krona 50 öre för kosten, allt per dag räknat. Ifrågavarande ersättningsbelopp skola enligt samma lagrum avdragas från det vederbörande tillkommande arvode och tillhandahållas tillverkaren genom Eders Kungl. Maj:ts Befallningshavande. Det är oss fortfarande icke möjligt att förstå den reella grunden för Riksräkenskapsverkets krav på återbetalning av vad av de av oss uppburna dyrtidstilläggen belöper å berörda ersättningar för kost och logi. Enligt nådiga kungörelserna den 30 maj 1919 den 30 juni 1920 samt den 29 juni 1921 angående allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst utgår dyrtidstillägg å bl. a. arvode. Det rent formella förhållandet, att en del av den oss tilldelade ersättningen för kontrolltjänstens bestridande på sätt ovan sagts genom Eders Kungl. Maj:ts Befallningshavandes försorg avdragits och översänts till tillverkaren såsom vederlag för kost och logi, torde väl näppe-ligen kunna medföra någon förändring av dess egenskap att utgöra arvode, fastställt på sätt uti ovan åberopade nådiga förordning angående beskattning av socker § 25 mom. 4 närmare omförmäles. Därest vi själva haft att ersätta tillverkaren för åtnjuten kost och logi hade väl rimligtvis icke ens kunnat ifrågasättas någon reducering av dyrtidstillägget å de fastställda arvodesbeloppen. Föreskriften, att tillverkarens vederlag tillhandahålles genom *förmedling* av Eders Kungl. Maj:ts Befallningshavande torde vara avsedd att förebygga förekomsten av ekonomiska mellanhavanden mellan tillverkare och kontrolltjänsteman, varigenom en effektiv kontroll möjligen kunde äventyras. Om en uppdelning av dyrtidstilläggen på grund av anmärkta förhållanden anses böra verkställas, borde väl också rättvisligen tillverkaren äga bekomma den del av dyrtidstillägget, som hänför sig till värdet av naturaförmånerna. Någon rättsgrund för staten att göra en vinst i anledning därav, att tillverkaren förständigats tillhandahålla kost och logi, torde svårligen kunna uppletas.

I sammanhang med det anförda tillåta vi oss påpeka ett förhållande, som för sakfrågans bedömande icke torde vara utan betydelse. Det stora flertalet av oss åtnjuta pension från arméns pensionskassa.

Uti § 4 av nådiga kungörelsen den 30 juni 1920 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer heter det bl. a.: »Åtnjuter pensionär dyrtidstillägg såsom befattningshavare i statens tjänst, skall dyrtidstillägget enligt *denna* kungörelse utgå allenast efter ett procenttal, som motsvarar femtiofem hundradelar av grundtalet; därest emellertid beloppet av den avlöning, varå dyrtidstillägg tillgodokommer honom såsom befattningshavare i statens tjänst, understiger 700 kronor för år, må han åtnjuta dyrtidstillägg enligt denna kungörelse efter ett procenttal, motsvarande grundtalet, dock högst å det belopp, varmed berörda avlöning understiger 700 kronor för år.» Enahanda stadgande har influtit uti nådiga kungörelsen den 29 juni 1921 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst. Arméns pensionskassa har tillämpat dessa bestämmelser med avseende å pensionärer, som varit förordnade såsom sockerkontrollörer, på det sätt, att dessa för hela den tid förordnandet avsett — sockerkontrollörer förordnas från och med den $\frac{1}{8}$ ena året till och med den $\frac{31}{7}$ det följande — betraktats såsom

befattningshavare i statens tjänst med rätt till dyrtidstillägg, i anledning varav deras dyrtidstillägg såsom pensionärer under hela denna tid, oberoende av inkallelse till tjänstgöring, utbetalats efter i åberopade stadganden angivna procenttal, motsvarande resp. $\frac{1}{3}$ och $\frac{55}{100}$ av grundtalet. Vid förordnandets upphörande utan att förnyas eller om det förnyats, vid kalenderårets slut har vederbörande kontrollör haft att hos kassan styrka, om han varit inkallad till tjänstgöring och vad han därunder uppburit i arvode, varefter hans dyrtidstillägg såsom pensionär författningsenligt reglerats.

Inom Malmöhus län äro belägna två raffinaderier och tolv råsockerfabriker. Som bekant hava endast vid raffinaderierna kontrollörerna varit inkallade till tjänstgöring året om. Alla övriga och alltså det ojämförligt största antalet hava haft sin verksamhet såsom kontrolltjänstemän förlagd till den s. k. betkampanjen, omfattande en tid av två till tre månader. Då arvodet härvid understiger uti ovanberörda kungörelser omförmälda 700 kronor för år, hava vi, likaledes jämlikt kungörelserna i fråga, alltså å skillnadsbeloppen intill 700 kronor åtnjutit dyrtidstillägg å pensionen med $\frac{1}{3}$ av i varje fall gällande grundtal. Då emellertid det arvode varå vi ansett oss berättigade erhålla dyrtidstillägg och även uppburit dylikt såsom kontrolltjänstemän, till följd av oss nu ålagd återbäringsskyldighet icke uppgått till vad till pensionskassan uppgivits, måste ju detta otvivelaktigt medföra en motsvarande ökning av den del av pensionen, varå det högre dyrtidstillägget ($\frac{1}{3}$ av grundtalet) bör beräknas, och vi alltså berättigas utfå ökat dyrtidstillägg från pensionskassan. Statens vinst av Riksräkenskapsverkets anmärkning torde till icke obetydlig del reduceras härigenom. Det blir alltså i sista hand en fråga, från vilket riksstatsanslag medlen skola utgå.

Frånsett de ovan relaterade sakliga invändningarna mot Riksräkenskapsverkets anmärkning få vi i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte taga jämväl följande omständigheter i nådigt beaktande.

Då genom statsmakternas beslut flertalet kontrollörstjänster numera indragits och det således icke är oss möjligt att av kommande kontrollarvoden erlægga de till återbäring begärda beloppen, synes det oss vara hårt för att icke säga obilligt att nu långt efter det arvodena uppburits och av oss förbrukats kräva återbetalning. En dylik bleve för oss även särskilt betungande, ja hart när omöjligt att med bästa vilja fullgöra, på grund av de synnerligen knappa ekonomiska omständigheter, varuti vi i de flesta fall befinna oss. Med hänsyn till vår höga ålder och rådande svåra tidsförhållanden torde det nämligen för de flesta av oss vara uteslutet att på annat sätt bereda oss inkomst.

Slutligen få vi erinra därom, att vi ju underkastats beskattning till såväl stat som kommun för sammanlagda summan av arvode och dyrtidstillägg för kontrolltjänstgöringen. Då varje beskattningsår i skatteteknisk mening utgör ett avslutat helt, torde det jämväl vara ovisst, huruvida en återbäring av belopp, som hänför sig till inkomster för flera år tillbaka, medför rätt till skattelindring vare sig därigenom att avdrag medges vid följande självdeklarering eller i form av restitution. I varje fall lämna gällande skattelagar intet stöd härför.

Under åberopande av det anförda få vi i underdånighet anhålla att Eders Kungl. Maj:t måtte avslå de av Riksräkenskapsverket anförda besvären, eller, därest detta mot förmodan icke skulle bliva fallet, i nåder fritaga oss från betalningsskyldighet.»

Vidare ingåvo de kontrolltjänstemän, som vid anmärkningarnas delgivning med dem inlevererat anmärkta belopp, en underdånig skrivelse till Kungl. Maj:t, däri de hemställde, att, därest Kungl. Maj:t mot förmodan skulle gilla Riksräkenskapsverkets anmärkning men finna sig böra av nåd efterskänka betalningsskyldighet för vederbörande, Kungl. Maj:t jämväl måtte i nåder förklara dem berättigade återbekomma vad de sålunda erlagt, då det ej syntes med billighet och rättvisa överensstämmande, därest de, som, mången gång med stora uppoffringar, lojalt fullgjort vad dem avfordrats, därigenom skulle komma i sämre ställning än övriga uti berörda anmärkning avsedda kontrollörer.

Slutligen inkommo redogörarna Adler, Thege och Wiegert med gemensam underdånig förklaring över besvären, i vilken de hemställde, att besvären måtte lämnas utan bifall. Skulle mot förmodan så ej ske och ej heller kontrollörernas ansökan att av nåd fritagas från betalningsskyldighet vinna nådigt beaktande, anhöllo redogörarna, att Kungl. Maj:t i allt fall ville av nåd efterskänka dem återbetalningsskyldighet av de anmärkta beloppen, i den mån desamma icke kunde hos vederbörande kontrollörer uttagas, något som på goda grunder kunde antagas komma att inträffa i många för att icke säga de flesta fall. Såsom stöd för denna nådeansökan framhöllo redogörarna, att bestämmelserna om dyrtidstillägg liksom åtskilliga andra av de s. k. kristidsförfattningarna varit synnerligen svårtydda och rentav inbjudit till olika tolkningssätt. Detta framträdde ju också på ett synnerligen markant sätt i förevarande fall, där Kammarrätten hade en annan uppfattning än den Riksräkenskapsverket sökt göra gällande, i det att Kammarrätten kommit till samma resultat som länsstyrelsen.

Regeringsrät-
tens resolu-
tion.

I nådig, med Regeringsrätten beslutad och den 5 oktober 1923 given resolution utlät sig Kungl. Maj:t i målet sålunda: »och som jämlikt kungörelserna med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst den 30 maj 1919, den 30 juni 1920 och den 29 juni 1921 dyrtidstillägg utgår allenast å i avlöning ingående kontanta förmåner, samt vid sådant förhållande dyrtidstillägg icke skolas utgå å de avlöningsbelopp, som av ifrågakomna kontrolltjänstemän utbekommit i form av kost eller bostad och kost, finner Kungl. Maj:t skäligt att med ändring av Kammarrättens utslag förplikta Adler, Thege och Wieger att ersätta statsverket anmärkta beloppen, utgörande rätt uträknade tillhoppa trettiotretusenniohundra och fyrtio kronor 49 öre, Adler med adertontusentvåhundra och trettio kronor 41 öre, Thege med tiotusenåttio och sex kronor 65 öre och Wiegert med femtusenfemhundra och fyrtio och sex kronor 43 öre, envar av dem öppet lämnat att av vederbörande söka sitt åter efter befogenhet.

Vidkommande ansökningarna lämnar Kungl. Maj:t desamma utan bifall.»

Enligt protokoll, fört hos Regeringsrätten den 4 maj 1923, hade Regeringsrätten i fråga om ansökningarna hemställt, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärd i syfte att vid ifrågavarande utbetalningar måtte få bero.

Sedan Kungl. Maj:ts utslag expedierats, har Riksräkenskapsverket i skrifvelse till länsstyrelsen hemställt, att denna vill vidtaga åtgärder för bringande till verkställighet av resolutionen. I sådant syfte har länsstyrelsen uppdragit åt landsfiskaler och magistrater att avfordra vederbörande kontrolltjänstemän de anmärkta beloppen samt i händelse vederbörande skulle vägra betala, verkställa undersökning, huruvida den till återbetalning förpliktade ägde utmättningsbara tillgångar eller kunde förväntas framdeles erhålla sådana.

K. B:s åtgärder för beloppens in-
drivning.

Av det till återbetalning utdömda beloppet 33,910 kronor 49 öre hava hittills

1) i statsverkets kassa inlevererats	11,332: 78
2) ej kunnat uttagas på grund av vägran av vederbörande, som möjligen ändock skulle kunna betala	5,901: 23
3) ej kunnat uttagas på grund av fullständig medellöshet	4,169: 92
4) ännu ej till länsstyrelsen redovisats	12,506: 56

S:a kr. 33,910: 49

Av beloppet under punkt 4 torde enligt av länsstyrelsen under hand infordrade upplysningar det övervägande beloppet vara att hänföra till sådana, som ej kunna uttagas på grund av vederbörandes fattigdom.

Redogörarna, som alla äro gifta, förmå icke inbetala de belopp, som restera. Deras årliga löneförmåner äro förutom dyrtidstillägg Adlers såsom länsassessor 6,800 kronor, Theges såsom länsbokhållare 4,950 kronor och Wiegerts såsom extra länsbokhållare 3,750 kronor. Någon privat förmögenhet äger ingendera.

Beträffande de i grupp 2 härovan angivna skulle man kunna tänka sig möjligheten av att Kronan å dem uttager stämning för att erhålla en exegibel dom. Men frågan är, om Kronan kan anses såsom rätt part. Kronan skall enligt resolutionen vända sig mot redogörarna och mot dem är resolutionen givetvis exegibel. Men huruvida Kronan skall kunna söka kontrolltjänstemännen, innan redogörarnas bristande betalningsförmåga konstaterats, torde vara omtvistat. Även om så likväl kunde ske, komma otvivelaktigt processerna att draga långt ut på tiden, ty de lära säkerligen fullföljas till högsta instans. Under tiden skall det förvisso hava inträffat, att, när omsider slutlig dom givits, de utmättningsbara tillgångar, som nu finnas, blivit på ett eller annat sätt skingrade. De flesta av kontrollörerna äro nämligen vid framskriden ålder.

För övrigt kan det rentav sättas i fråga, om domstolarna komma att döma i saken på samma sätt, som skett på administrativ väg. Huru som helst skola dessa många processer draga med sig avsevärda kostnader för staten.

Av ovanstående redogörelse framgår klart det svåra läge, vari såväl här berörda kontrolltjänstemän vid sockerfabriker och brännvinsbrännerier inom Malmöhus län som också tillförordnade landskamrerarna A. Adler, T. Thege och Sven Wiegert kommit genom den ådömda skyldighet att till statsverket återbetala vissa belopp, som för mycket utbetalts i dyrtidstillägg. Då dessa svårigheter uppkommit på grund av olika tolkning av hithörande författningar och då dessa författningar i detta avseende varit särskilt oklart avfattade, vilket torde framgå därutav, att Kammarrätten gillat vederbörande länsstyrelses

Sammanfattning.

tolkning under det att Regeringsrätten ställt sig på Riksräkenskapsverkets motsatta ståndpunkt och alltså vederbörande återbetalningsskyldiga dels varit utan skuld till det inträffade och dels handlat i god tro, torde billighet tala för att de befrias från denna återbetalningsskyldighet. När därtill kommer, att statsverket icke torde kunna påräkna att få indrivet stort mer än halva beloppet men väl har utsikter till vissa omkostnader för processer, talar även praktiska skäl härför.

På grund av det anförda få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta befrielse för länsassessor A. Adler, länsbokhållaren T. Thege, och extra länsbokhållaren Sven Wiegert liksom också vissa härovan nämnda kontrolltjänstemän från den återbetalningsskyldighet i fråga om av dessa senare för mycket utbekomna dyrtidstillägg, utgörande en sammanlagd summa av trettiotretusenniohundratio kronor och 49 öre, som ådömts i ovanberörda av Regeringsrätten beslutade och den 5 oktober 1923 givna resolution.

Stockholm den 21 januari 1924.

Per Edvin Sköld.

M. Chr. Jensen.

Carl Lovén.

Arthur Engberg.

Anders Paulsen.
